

Salgótarján, 2000. október

10. szám

KÖNYVRESTAURÁLÁS – PÁLYÁZATI SEGÍTSÉGGEL

Jelenlegi könyvtárosi gyakorlatunk egyik tapasztalata, hogy míg egyik oldalon az információhordozók rohamos fejlődésének vagyunk tanúi, a másik oldalon egyre nagyobb gondot jelent a rég-múlt és közelebbi múlt – elsősorban írásos – dokumentumainak megőrzése az utánunk következő generációk számára.

A salgótarjáni Balassi Bálint Megyei Könyvtár felelőssége megőrzési szempontból is fokozott, hiszen állományában kimagasló értéket képviselő gyűjteményegységek vannak. A könyvtár a helyi értékeket hordozó dokumentumok gazdag gyűjteményével rendelkezik. A helyismereti gyűjtemény különösen értékes része Madách Imre irodalmi hagyatéka, melynek jelentős része pótolhatatlan, egyedi példány. Egy-egy kötete a korabeli könyvművészet és képzőművészet kiemelkedő darabja;

olyan könyvritkaságok, amelyek megőrzése nemzeti feladat. A gyűjteményben megtalálható Az ember tragédiája csaknem valamennyi kiadása. E történeti okokból is fontos könyvek védelme, a dokumentumok jövőben is értékes tartalmának megmentése közvetlen érdekünk. Néhány Tragédia-kiadás állapotában azonban a használat, a környezeti ártalmak súlyos károsodást idéztek elő. Úgy ítéltük meg, hogy sürgősen szükség van helyreállításukra, a keletkezett rongálódások kijavítására. Ebben volt segítségünkre a Nemzeti Kulturális Alap 1998-as restaurálási pályázati kiírása.

A Közgyűjteményi Testület Szakmai Kollégiuma 200.000 Ft-os támogatását elnyerve Az ember tragédiája régi és ritka kiadásainak tizenegy példányát restauráltathattuk. A szentendrei ARS ALBA restaurátor műhelyben szakszerűen oldották meg szétbontásukat, újra-összeállításukat és kötésük javítását. Szükség volt a károsodott anyag fertőtlenítésére, mosására, savtalanítására, utánervezésére, a díszkiadások illusztrációit védő hárttyák cseréjére. Néhány esetben nem a jellegtelen könyvkötői átkötést őrizték meg, hanem rekonstruált kiadói jellegű kötést készítettek.

E művek restaurálásával nemcsak könyvtárunk helyismereti gyűjteményegységének állapota, állaga javult s így a hagyományozás, a megőrzés, a szakmai felhasználás esélye nőtt, de lehetőség teremtődött arra is, hogy e műtárgyak a szélesebb közönséghez szóljanak. Ritkabecsű köteteket újra eredeti szépségükben mutathattuk be, tárhattuk látogatóink elé. Madách Imre emlékének tisztelegve halálának 135. évfordulója alkalmából kiállítást rendeztünk, ahol műveinek magyar és idegen nyelvű ill. külföldi kiadásaiból adtunk reprezentatív válogatást.

A pályázati támogatás révén biztosíthattuk értékes, rongált dokumentumaink eredetiben való megőrzését; lehetővé vált, hogy azok a jelen és a jövő könyvtárhasználói számára újra hozzáférhetőek legyenek.

Koncepció az országos könyvtári, múzeumi, levéltári és közművelődési információs hálózat fejlesztése az információs társadalomban c. pályázat Nógrád megyei nyertesei

Kastélykerti Művelődési Ház és Könyvtár	Bátonyterenye	PC vásárlás	200 000 Ft
Madách Imre Városi Könyvtár	Balassagyarmat	szoftver (integrált könyvtári), szerver, Internet, router, CD-szerver vásárlása, CD-ROM adatbázisok beszerzése	350 000 Ft
Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ	Pásztó	Internet, PC	350 000 Ft
Városi Önkormányzat Szécsény, Krúdy Gyula Városi Könyvtár	Szécsény	hálózatépítés, PC-k, nyomtató vásárlása	300 000 Ft
Vocal Egyesület	Salgótarján	adatbázisok konvertálása, rendszeradminisztrációs költség, szoftver vásárlása	900 000 Ft

ÚJRA MEGSZÓLALTAK A „SÍPOK ÉS FURULYÁK”

Az Erdélyi Szigetegység központi tömbjét délkeletről a Torockói hegység határolja. Mészköszirtjei, szurdok-völgyei, búvópatakjai, fésztői fekvésű medencéi, érdekes történelmi múltja, kultúrtörténeti emlékei Erdély egyik legvonzóbb területévé tették.

Nagyon örültünk annak, hogy 2000. június 28-július 9. között a Nógrád megyei és a határon túli középiskolás olvasótáborunkat Erdélynek erre a csodálatos, zárt világú vidékére szervezhettük. A közel két hét alatt a Brassais Véndiák Alapítvány Tóbiás Vendégháza adott otthont az olvasótáborunknak. Természetesen nem véletlen a helyszín kiválasztása.

Célunk kettős volt: egyrészt a táborozókat a kárpát-medencei magyarság eddig még bejártalan helyszínére szeretnénk volna eljuttatni, másrészt hagyományaink közé tartozik, hogy minden évben a tábor tartalmi munkájának jelentős részét irodalmunk jeles személyiségéhez kapcsoljuk, idén a Jókai évtörölődő tiszteletére a neves író munkásságához kötöttük.

Az író kora távolinak tűnik a mai fiatalok világától, ennek ellenére a romantika, Jókai idillikus világképe és a mai kor találkozási izgalmas feladatnak bizonyult. A több mint 40 résztvevő szembesülhetett azzal, hogy jelen világunk egyáltalán nem a romantika világa... A program komoly szellemi munkát kívánt mindenkitől, de a fiatalok érdeklődve, lelkesedéssel, jó kedvvel vettek részt a tábor munkájában. Kirándulásaink egyik felét is a programhoz kapcsolódva alakítottuk ki: amikor az 1130 m magas Székelykő megmászására került sor, előtte a foglalkozáson téma volt az író erdélyi útja, Torockón tett látogatása, az itt játszódó Egy az Isten c. regénye. Torockószent-

györgy várat számháború-várjáték keretében fedeztük fel, voltunk Nagyenyed kollégiumában, láttuk Gyulaféhvérvá vármegyedét, Kolozsvár és Marosvásárhely jelentős magyar emlékhelyeit. Torockó múltját, jellegzetességeit sajátos módon vidám vetélkedőn tártuk fel, amelybe sikerült bevonni a helyi lakosságot is. A bírósági tárgyalás alap gondolatát Jókai A székely asszony c. novellája adta. Az író személyiségéről drámajátékot mutattunk be, amelyet a záróműsor keretén belül a kömyékbéliek is láthattak. Természetesen nem maradhettek el a tábor életéből a kézműves foglalkozások (fafaragás, agyagozás, hímzés), táncház, népdaltanulás, újságszerkesztés és egyéb más vidám, játékos feladatok sem.

A tábori munka jelentős része a kettős vezetésű tréningcsoportokban zajlott. Itt a személyiségfejlesztést, a problémák iránti érzékenység elősegítését, az önismeretet és a kommunikációt helyeztük a középpontba. Telek Ervinnel (Egészségügyi-Szociális Központ, Salgótarján), a tábor szakmai vezetőjével együtt büszkéek lehetünk a „saját nevelésű” mentorainkra, akikkel együtt nagyszerűen oldhattuk meg feladatainkat. A táborozáshoz készült szöveggyűjtemény is az ő munkájukat dicséri.

A táborban készült felmérések is igazolják, hogy a tábor résztvevői valóban rengeteg élménnyel, szép emlékekkel távozhattak, ahogy a tábor mottója is jelzi:

„Én Erdélyt szívemben magammal viszem.”

Köszönet ezért támogatóinknak, szponzorainknak, amelyeknek önzetlen segítségére reméljük a jövőben is számíthatunk.

Gyetzvainé Szorcsik Angéla

OLVASÓTÁBOR GYEREKEKNEK

Nyári szlovák nemzetiségi olvasótáborunkat ebben az évben is Szlovákiában Látka Prašiván rendeztük meg, 2000. július 17-29 között.

Olvasótáborunkban a millenniumhoz kapcsolódóan a szlovák és a magyar nép közös történelmével ismerkedtünk meg a szlovákiai várakhoz kötődő szlovák és magyar mondák segítségével. A történelmi háttér és irodalmi anyag megismerésén és feldolgozásán túl a gyerekek maguk is beleképzelhették magukat a különböző történelmi korokba. Ezt a célt szolgálták a kézműves foglalkozások, amikor a már megszerzett ismereteket, élményeket kézzel fogható formába öntötték: rajzokat, makkettek készítették, vagy jelmez készítek a várkissasszony választásra.

A váraknak nemcsak a történetét és mondáit dolgoztuk fel, kirándulásaink során meglátogattuk a zólyomi, a füleki, valamint a bajmóci várat. Ez utóbbi különösen nagy élmény volt, hiszen korhű jelmezben történt a vár bemutatása. Természetesen nemcsak a történelmi múlttal ismerkedtünk, módunk nyílt Szlovákia természeti szépségeinek bemutatására is, gyalogtúránk mellett eljutottunk a Bystrianská barlangba és gyönyörködtünk Ciemy Balog környéki tájban.

Táborunkban a gyerekek anyanyelvi kultúrájának fejlesztésére kiemelt figyelmet fordítottunk. Naponta tartottunk játékos nyelvi készséget fejlesztő foglalkozásokat is. Az itt tanultakat gyakorlatban is alkalmazhatták a mindennapi kommunikációban. Sikeresen ismerkedtek, barátokztak össze a szomszédos táborban nyaraló szlovák gyerekekkel. A nyelvygakorlás mellett számos verssel, dallal gyarapodott tudásuk.

A táborban megszerzett ismeretekről és élményekről egy kiemelkedően sikeres záróműsorral adtak számot.

Táborunkba ellátogatott és munkánkról tudósított a szlovákiai Novohradský Reflex, valamint a Novohradský Noviny, illetve a magyarországi Ludové Noviny és a Nógrád Megyei Hírlap is.

A táborban a gyerekek rendkívül jól érezték magukat. Az életkorukhoz és érdeklődésükhöz kötődő téma és programok, az egészséges és szép természeti környezet és a remek ellátás biztosította táborunk sikerét.

Bizunk abban, hogy a táborban szerzett benyomások és ismertetek jól hasznosulnak majd a gyerekek további tanulmányaiban és egyéni életükben.

Szűcs Tiborné

32. VÁNDORGYŰLÉS 2000. augusztus 10-12. Esztergom

Eltelt egy év és az ország könyvtárosai újra találkozóra gyülekeztek. Hasonlóan a tavalyi évhez, most is egy gyönyörű, patinás város adott helyet a vándorgyűlésnek. Az időjárás is megszokott módon (40 °C) köszöntötte az Esztergomba látogató kollégákat. Salgótarjánból nagyszámú delegáció utazott, főként a Balassi Bálint Megyei Könyvtár munkatársai.

Csodás időben, csodás útvonalon (nem fűtött vonatkupéban, hanem kényelmes személyautókkal) utazhattunk. Mivel már egy éve készülődtünk erre az eseményre, takarékoskodtunk és úgy döntöttünk 3 napig maradunk. Szállásunk az Esztergomi Tanítóképző Főiskola Kollégiumában volt, egyszerű, de tiszta, kényelmes szobákban. Korai indulásunknak köszönhetően időben érkezünk, mindenki nyugodtan elhelyezkedhetett.

A plenáris ülésre teljes létszámban érkezünk. Szokásos megnyitóbeszédnek hangzottak el, majd rövid előadásokra került sor. Legérdekesebb talán az Esztergom történetéről szóló volt. Rövid szabadprogram után a Szalma Csárda szabadtéri színpadán a nagyváradi színház művészei adták elő Nagy Endre: Orfeum című darabját.

A szünyoginvázió és a szegényes körülmények ellenére a művészek mindent megtektek, hogy jól érezzük magunkat. Másnap szekciótülséken vettünk részt, csemegéztünk a minket érdeklő színvonalas programokból. Délután mindenki saját belátása szerint töltötte idejét. A társaság nagy része Esztergom nevezettségével ismerkedett.

Az esti Baráti találkozó színhelye szintén a Szalma Csárda volt. A vacsora sikerülhetett volna jobban is, de remélhetőleg senki nem maradt éhes vagy szomjas. Táncos lábú

kollégáink hajnalig ropták, így hazafelé már nem együtt jöttünk.

A három nap alatt a szakmai programok mellett, megismertük hazánk egyik legszebb városának műemlékeit és talán egymással is többet tudunk beszélgetni, mint a dolgos hétköznapokon.

Holtai Zsuzsanna

ZENEI VILÁGNAP 2000. október 2.

A Balassi Bálint Megyei Könyvtár évek óta nagy érdeklődés mellett ad helyet a Zenei Világnapnak, amikor is a város kórusai, illetve a Zeneiskola volt és jelenlegi növendékei kapnak bemutatkozási lehetőséget. A könyvtár közönsége egyre nagyobb érdeklődéssel és nagyobb számban kíséri figyelemmel a hangversenyt, amit az iskolai, illetve felnőtt kórusok évadnyitó hangversenyének is tekintenek. Idén is nagy sikerrel szerepelt:

- az Arany János Általános Iskola Kórusa
- a Kodály Zoltán Általános Iskola Nagykörusa
- a Bolyai János Gimnázium Kórusa
- Oláh Zsolt
- a Madách Imre Gimnázium Kórusa
- a Liszt Ferenc Kamarakórus
- és a Salgótarjáni Pedagóguskórus.

Megtszített jelenlétével és köszöntőt mondott Becsó Zsolt, a Nógrád Megyei Kögyűlés elnöke, országgyűlési képviselő. A rendezvény keretében játszani hívtuk a város iskoláinak tanulóit. A gyerekek hatalmas lelkesedéssel és nagyon jó eredményekkel töltötték ki, erre az alkalomra összeállított Zenei totót. A helyes megfejtők kezetta- és könyvjutalomban részesültek.

Holtai Zsuzsanna és Kapás Tünde

GONDOLATOK AZ IRODALOMKUTATÁSRÓL

Úgy hiszem ma is követelményként támasztható a könyvtárosokkal szemben, amit tíz évvel ezelőtt egy könyvtáros kolléga így fogalmazott meg: „A könyvtárak differenciáltabbá, az egyéni igényekhez jobban alkalmazkodva, rugalmasabbá és szélesebb körűvé kell tenni szolgáltatásait; jobban fel kell vállalnia a köznapi élet praktikus szolgálatát és a partneri szerepkört.”

Ennek egyik formája a szaktájékoztásban az irodalomkutatás, mint szolgáltatás. Az irodalomkutatás a passzív tájékoztatás olyan szintje és formája, amikor az adatszolgáltatás a dokumentum teljes leírását tartalmazza. Feladata a pontos címközlés és a megtalálhatóság feltüntetése.

A Balassi Bálint Megyei Könyvtárban munkaköröm egyik része: szaktájékoztítás és irodalomkutatás végzése az alkalmazott tudományok területén. E néhány somak nincs más célja, minthogy közreadjam az utóbbi évek tapasztalatait – tájékoztató jelleggel, a hasznosulás szándékával.

Mint ismeretes, az alkalmazott gyűjtőfogalommal jelölt tudományterület széles kört ölel fel, így az irodalomkutatás témái is sokrétűek, színesek, érdekesek. A feltáró, kutatómunka során gyakran a könyvtáros is új ismeretekre tesz szert, amit munkájában később hasznosítani tud. Hiszen bizonyos szintig el kell mélyülnie – olykor az orvostudomány irodalmától kezdve, a műszaki, a mezőgazdasági vagy éppen a számítástechnikai – szakirodalomban is.

Az igény felvétele az ún. TUDAKOZÓLAP kitöltésével történik. Ez tartalmazza a legfontosabb információkat az olvasó kéréséről, személyéről. A szóbeli konzultáción túl segítségével körvonalazódik a könyvtáros feladata. Megismeri többek között a kutatás témáját, az irodalomkutatás célját, a felhasználható források körét, a feltárás időbeni mélységét és a kutatáshoz rendelkezésre álló időtartamot. Ez intézményünkben minimum 3 hét, illetve a feladat nagyságrendjétől függően ennek többszöröse is lehet.

Az irodalomkutatást minden beiratkozott olvasó igénybe veheti. Ezzel elsősorban a felsőoktatásban nappali, illetve levelező tagozaton tanulók élnek, akik diplomamunkához, évfolyamdolgozathoz igénylik szolgáltatásunkat. Középszkolás olvasóink az OKTV-hez, iskolai pályázatokhoz kérik segítséget. De megnőtt a posztgraduális képzésben résztvevők, az önállóan tanulók, a vállalkozók száma is.

A kutatások témáinak összetettsége tükrözi a politikai, társadalmi, gazdasági életben vagy akár az oktatási, képzési rendszerben bekövetkezett változásokat. Újabb társadalmi igények jelentkeztek, egyéni sorsok formálódtak át rövid időn belül. Mindezek – ha nem is direkten –, de az igényekben, a témákban is nyomon követhetők. A kérések számának, a kutatások mélységének növekedésével arányosan emelkedett a tételszámok mennyisége is.

A kutatómunka alapvetően az anyaggyűjtéssel kezdődik. Ebben a folyamatban segítséget nyújtanak a könyvtár adatbázisai: a könyvtár állománya, katalógusai, a bibliográfiák, repertóriumok, mint nyomtatott források és újabban a számítógépes keresőrendszerek.

Fontosnak tartom – e kutatás ideje alatt – az olvasó és a könyvtáros kapcsolattartását, az információcserét a „közös munka” állásáról. Úgy is fogalmazhatok, hogy sok esetben együttműködve gyűjtjük az anyagot. Közösen mérjük fel az adott témával foglalkozó különböző dokumentumok, periodikák fellelhetőségét a könyvtáron belül, illetve kívül. Mindez könyvtárhasználati ismeretszerzéssel is jár az olvasó részéről, amely a későbbiekben megtérül számára az anyaggyűjtés folyamatában.

Az alkalmazott tudományok szoros összefüggésben vannak más tudományágakkal, szakterületekkel, emel-fogva az irodalomkutatás gyakran közös gyűjtőmunkát igényel más szaktájékoztató kollégával is.

Könyvtárközi kölcsönzésünkben az utóbbi időben – a könyveken kívül – jelentős tételt foglalnak el az irodalomkutatási céllal kért cikkek, tanulmányok. Ezeket fénymásolatban kapjuk és a másolás költségeit az olvasó téríti.

Egyébként jelenleg intézményünkben az irodalomkutatás díja: 400 Ft.

A kutatások számáról, témáiról évente statisztika készül. A jövőben egyik feladatunknak tekintjük a témák pontosabb, naprakész nyilvántartását. Szolgáltatásunk pedig bővülhet azzal, hogy az összegyűjtött irodalomkutatásokat – helyben használatra – olvasóink rendelkezésére bocsátjuk, illetve fénymásolat formájában a kért témát, a címjegyzéket az igénylő könyvtáraknak megküldjük. Terveink közül nem hiányozhat az irodalomkutatási szolgáltatás szélesebb körű propagálása.

Antal József
tájékoztató könyvtáros

Tisztelt Intézményvezető!

Telefonszámváltás miatt tájékoztatni kívánom Önt és Munkatársait a 2000. évre ajánlott zenés irodalmi és egyéb műsoraimról.

A Magyar Kultúra napjához, Költészet Napjához, Könyvhéthez és a millenniumi rendezvényekhez kapcsolódó zenés irodalmi összeállítások.

**Száll az ének,
szájrúl-szájra**

Államalapításunk 1000 éves évfordulójára készült összeállítás Ady Endre, Arany János, Babits Mihály, Juhász Gyula, Petőfi Sándor, Vörösmarty Mihály és mások verseiből, műveiből.

Zúg március

A 40-50 perces összeállításban Ady Endre, Arany János, Bereményi Géza, Juhász Ferenc, Petőfi Sándor, Utassy József, Vajda János megzenésített versei, népdalok hangzanak el gitárkísérettel.

**Tegnap szépen,
holnap szebben**

Megzenésített versekből készült összeállításban Ady Endre, József Attila, Juhász Gyula, Nagy László, Petőfi Sándor, Radnóti Miklós, Tamás Menyhért és mások művei szerepelnek.

Apró-dalok

(óvodások–kisiskolások műsorai)

Marcipán úr

A játékos összeállítás Gyurkovics Tibor, Móra Ferenc, Szepesi Attila, Tamkó Sirató Károly, Weöres Sándor vidám, megzenésített verseiből készült.

Show(zd) meg

Egyéb könyvtári, könyvnap, olvasótábori, gyermeknap rendezvényre ajánlott előadás zenével, játékkal a közönség bevonásával.

Ballagó évszakok

Játékos foglalkozás keretében együtt „barangolunk” négy évszakon át, zenével, verssel, játékokkal.

**Luca naptól
Vízkeresztig**

Téli népszokásokról játékokkal, közös zenéléssel, énekléssel.

A műsorok költsége megegyezésen alapul. Ha értékes, hangulatos műsort szeretne, hívjon bizalommal!

Tisztelettel

B. Horváth István
előadóművész

Elérhetőség: B. Horváth István 1158 Budapest Szücs István u. 80/b
Új telefon/fax: 419-3651 Mobil: 06-20-330-8727

Márai Enikő és B. Horváth István közös műsorai
RENDAHAGYÓ IRODALOMÓRÁK ZENÉVEL

Sok évi tapasztalat mutatja, hogy az alábbi órákat kéri az általános illetve középiskolák:

Petőfi és Arany barátsága

Az órában a két költő egymáshoz írt levelei és versei mellett 1847-1849 között írt fontos versek közül is elhangzik néhány.

Az órát főként általános iskoláknak ajánljuk.

„Én fiatal maradok”

Ady – óra. A szerkesztésben levelek, dokumentumok, prózarészletek, visszaemlékezések is szerepelnek a versek mellett.

„Csak az olvassa verseimet”

József Attila – óra. A költő versei mellett bemutatunk néhány dokumentum értékű visszaemlékezést Szántó Judittól és Kozmuczka Flórától is. –

Hetek hava

Radnóti – óra. Az óra versekben és visszaemlékezésekben végigkíséri a költő életét a gyermekkortól az exhumálási jegyzőkönyvig.

**VERSES ZENÉS ÖSSZEÁLLÍTÁSOK
TÖRTÉNELMI ÜNNEPEINK ALKALMÁBÓL**

„Szent István térdepelj közénk”

Szerkesztett műsor augusztus 20-ára. Szent István Intelmei Imre herceghez, valamint Babits Mihály, Bella István, Csoóri Sándor, Illyés Gyula, Szentmihályi Szabó Péter, Tornai József versei.

Történelem 1956.

Emlékezés 1956-ra. Buda Ferenc, Juhász Ferenc, Kuczka Péter, Márai Sándor, Örkény István, Sinka István, Tamási Lajos, Vas István, Zs. Lóránt versei.

„Magyarok himnuszai”

Emlékműsor a millenniumra. Verses-zenés összeállítás a Szent Gellért legendától napjainkig. Ady Endre, Arany János, Bella István, Juhász Gyula, Kölcsey Ferenc, Petőfi Sándor, Sumonyi Papp Zoltán, Szentmihályi Szabó Péter, Szilágyi Domokos, Székely János, Tamás Menyhért, Vörösmarty Mihály művei.

MÁRAI ENIKŐ ÖNÁLLÓ MŰSORA

„Egy polgár vallomásai”

Összeállítás Márai Sándor műveiből az író születésének 100. évfordulója alkalmából.

A műsorok költsége, tiszteletdíja alkalmanként, megállapodás szerint.

Márai Enikő

1085 Budapest, József krt. 53. III/25.

Telefon: 337-4265

B. Horváth István

1158 Budapest, Szücs István u. 80/b

Telefon/fax: 419-3651 Mobil: 06-20-330-8727

MEGHÍVÓ

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete
barátsággal meghívja Önt és kegyes kollégáit

"SZOMSZÉDOLÁS"

című programjára
2000. október 26. Varsány

Program :

10 óra	Érkezés a Varsányi Községi Könyvtárba
Községi könyvtárak Szécsény környékén, a varsányi klubkönyvtár bemutatkozása, a községi könyvtárak működésével kapcsolatos kérdések felvetése - Szép Vencelné
A helyi iskola kiállításának megtekintése
Megismerkedés a helyi népviselettel
11 óra 30 perc	Ebéd
13 óra 30 perc	Hollókői séta - szabad program
16 óra	Visszaindulás

Az autóbusz indulása :

7 óra 30 perc	Salgótarján, Total benzinkút - gyülekező a 7 óra 15 perctől a Totálnál
7 óra 50 perc	Nagybátony, Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár előtt
8 óra 25 perc	Pásztó, Teleki László Városi Könyvtár előtt
9 óra 10 perc	Balassagyarmat, Madách Imre Városi Könyvtár - a könyvtár melletti parkolónál
9 óra 35 perc	Szécsény, Krúdy Gyula Városi Könyvtár előtt
10 óra	Varsány

Előzetes a következő Szomszédolás programjából: 2000. november 9. Romhány, Érsekvadkert

délelőtt:

Romhány Az iskola és a könyvtár kapcsolata, a romhányi közművelődési és iskolai könyvtár bemutatkozása
Ebéd

délután:

Érsekvadkert A közművelődési könyvtár és a közszolgáltatás
Teleház

További információ: Balassi Bálint Megyei Könyvtár, 3100 Salgótarján, Kassai sor 2.
Tóth Lászlóné 32/416-777 - 110. mellék

Salgótarján, 2000. október 19.

Könyvtár és menedzsment: új lehetőségek?

Budapesti Francia Intézet Médiatára
Magyar Könyvtárosok Egyesülete
Informatikai és Könyvtári Szövetség

2000. október 5-6.

Budapest, Francia Intézet

Természetesen a kétnapos konferenciát, melyre könyvtárvezetőket, az MKE szervezeteinek vezetői hívták meg, nehéz lenne néhány sorban összefoglalni. Ezért számomra fontos gondolatok kiemelésével szeretnék ízelítőt adni a rendezvényről, ahol francia és magyar előadók véleményüket, tapasztalatukat, irányvonalataikat hallhatuk a könyvtárpolitikáról, a könyvtárak menedzsmentjéről.

A közönség ismerete a könyvtárak elsődleges feladata

Bertrand de Quatrebarbes – egyetemi hallgató

- A közkönyvtáraknak ismernie kell a közönségét és igényeikhez alkalmazkodó szolgáltatásokat kell javasolnia, megvalósítania.
- Az állampolgárok, a használók véleményének nagyobb szerepet kell tulajdonítani, mint az őket képviselő döntéshozóknak.
- A könyvtárak hierarchikus sorrendet kell felállítani feladataiban: elsőbbséget adni vagy sem az olvasás támogatásának, bizonyos típusú művekhez való hozzáférésnek, „ritka” dokumentumok konzerválásának, a megcélzott közönség, bizonyos művek vagy egyes hordozók (papír, film, CD stb.) élvezzenek elsőbbséget.

Vizsgálati módszerek és technikák a médiatárak látogatóiról

Sophie Ranjard – Kynos Dokumentációs Stratégiai és Fejlesztési Tanács társaságának társigazgatója

„Ha a közönséget akarjuk megismerni; kinálathoz, szolgáltatásokhoz, adott térhez viszonyított látogatói attitűdöket, szokásokat, megnyilvánulásokat akarunk vizsgálni, megfigyelést és beszélgetések rögzítését végezzük. Ha viszont látogatottsági arányt, tetszési indexet akarunk mérni, a többségi elvárásokat akarjuk felmérni, kérdőíves vizsgálatot alkalmazunk.”

A közszolgálati politika elemzésének hozzáadkai: egy másfajta nézőpontként

Norbert Naurian – ...Közszolgálati Menedzsment Főiskola Központja

„Az értékelés egyetlen esetben nem olvadhat egybe az irányítás ellenőrzésével, amely kizárólag az eszközökre és az eredményekre korlátozódik, hanem éppen hogy lehetőséget kellene teremtenie a célok/hatások kapcsolatának

tisztázására, továbbá a vállalt tevékenységek jelentésének újrafogalmazására. Sőt, a közszolgálati politika elemzése újra feltár egy napjainkban rég elfeledett vagy háttérbe szorított dimenziót: a jövőbe tekintést.

A hátrányos helyzetű közönség igényeinek vizsgálata

Madeleine Bouvrot – nemzetközi kapcsolatok felelőse

„Egyre nagyobb igény jelentkezik a könyvtáraknál a szociális problémákból fakadó kihívásoknak való megfelelésre, különösen a kirekesztés elleni harc területén.

A Leonardo da Vinci **BIBLEX pilote-program** a könyvtárosok olyan új igényeit, szükségleteit veszi figyelembe a szakmai képzés terén, amelyek képessé teszik őket a munkájukból fakadó új igényeknek való megfelelésre.

E program keretén belül kifejlesztettek egy elemző eszközt: egy **elemző rácsot** a könyvtárosok és partnereik használatára, amely lehetővé teszi a közönség igényeinek módszertani tanulmányozását és a megfelelő választást.”

(A Biblex-rácsot közölni fogja a szaksajtó.)

Az előadások azt szolgálták és erősítették, hogy a könyvtáraknak, a könyvtárosoknak mielőtt bármit változtatnának, újítanának szolgáltatásaikban, belső környezetükben, a könyvtárhasználókat és a potenciális közönséget kell megismerni, akiknek igényeit elsőkedesen figyelembe kell venni. Nem a könyvtáron belül kell kitalálni, milyen igények lehetnek. Az országos regionális és helyi igények felmérése után szabad szolgáltatási módokon gondolkodni.

A mechanikus és szokványos könyvtári feladatokat természetesen el kell látni, de hosszitávon a jó könyvtári munka érdekében elsőbbséget kell kapnia a folyamatos, az igényekhez alkalmazkodó **megújulásnak** a könyvtár szűkebb környezeti vizsgálatának, a társadalmi folyamatok figyelésének.

S ha tisztában vagyunk megvalósítandó feladatainkkal, **céljainkkal**, amelyek egyeznek a közönség vagy közönség céljaival, már „csak” a megoldás módszereit kell kiválasztanunk és lehetőségeinkkel legjobb tudásunk szerint élni. A megoldásokra nincs séma, minden könyvtárak egyénien kell megoldania.

Tóth Lászlóné
MKE elnök

MINISZTERIUMI TÁMOGATÁSOK 2000-ben

Sz.	Település	Nyilvános könyvtárak jegyzékére felvett	1999-es gyarapítás összege	Érd. növ. tám. utalandó 2000. Kerekített	Felzárkóztató pályázat	Érd. növ. tám. 2000. összes utalandó	Könyvtár-pártoló önkormányzat 2000.	Esélyegyenlőség-növelő pályázat 2000.
1.	Nógrád megyei önk.	1	3 936	841		841		
2.	Balassagyarmat	1	3 799	765		765		
3.	Bánk	1	82	15		15		
4.	Bárna	1	101	19		19		
5.	Bátonyterenye	1	1 708	408		408		
6.	Bercel	1	387	96		96		
7.	Borsosberény	1	57	12	20	32		
8.	Buják		212	51		51		
9.	Cered		150	22		22		
10.	Csécse	1	82	18		18		
11.	Cseszve		86	22		22	100	
12.	Drégelypalánk	1	180	41		41		
13.	Eceg	1	360	79		79		
14.	Erdőkürt		69	14		14		
15.	Erdőtarcsa	1	41	11		11		
16.	Érsekvadkert	1	1 057	244		244		250
17.	Etes		49	10		10		
18.	Felsőpetény		104	25		25		
19.	Galgaguta		34	8		8		
20.	Héhalom	1	68	13	30	43		
21.	Hugyag		10	1		1		
22.	Jobbágyi	1	202	52		52		
23.	Kálló	1	338	78		78		
24.	Karancsalja		99	24		24		
25.	Karancseszki	1	81	2	50	52		
26.	Karancslapujtó	1	235	47	100	147		
27.	Kétdobony	1	56	8		8		
28.	Kisbágyon	1	15	3	25	28		
29.	Kozárd	1	147	37		37		
30.	Legénd	1	91	25		25		
31.	Látke	1	92	20		20		
32.	Lucfalva	1	133	28		28		
33.	Márkháza		15	2		2		
34.	Mátramindszent	1	125	26		26		
35.	Mátranovák		372	75		75		
36.	Mátraszele	1	63	13		13		
37.	Mátraterenye	1	195	41		41		
38.	Mátraverébély	1	212	47		47		
39.	Mihálygerge		56	15		15		
40.	Nagylóc	1	54	10	100	110		
41.	Nagyoroszi		399	94		94		200
42.	Nógrádmарcal		105	23		23		
43.	Nógrádmegyer	1	64	14	80	94		
44.	Nőtincs		174	42		42		
45.	Ósagárd		26	7		7		
46.	Palotás	1	456	112		112		
47.	Pásztó	1	1 711	385		385	600	
48.	Patak	1	66	16		16		
49.	Pusztaberki	1	40	7		7		
50.	Rétság	1	1 416	305		305		
51.	Rimóc		96	16		16		
52.	Romhány	1	798	183		183		
53.	Ságújfalu			0		0		150
54.	Sóshartyán		20	5		5		

55.	Szalnatecs		41	10		10	
56.	Szécshény	1	2 060	456		456	
57.	Szécshényfelfalu		50	11		11	
58.	Szendehely		156	43		43	
59.	Szente	1	99	27		27	200
60.	Sziráék		102	24		24	
61.	Szurdokpüspöki	1	212	47		47	
62.	Sztyeg		139	32		32	
63.	Tar		292	59		59	
64.	Vanyarc	1	400	89		89	
65.	Varsány	1	336	71		71	

Országos sajtóbibliográfia CD-ROM formában

Október 4-én az Országos Széchényi Könyvtár Hírlap Osztályának szervezésében találkoztak a megyei könyvtárak vezetői, a megyei helyismereti gyűjtemények munkatársai egy figyelemre méltó célkitűzés érdekében.

2005. június 6-án lesz 300 éve, hogy Ráday Pál Nógrád vármegye nótáriusa megszerkesztette az első magyarországi tjságot, a Mercurius Veridicust.

Az elmúlt 300 évben a magyar sajtó bibliográfiai számbavételére többféle formában sor került, ezek a bibliográfiák azonban nem teljesek. Az 1970-es években minden megye – kivétel Győr-Sopron-Moson megye – sajtóbibliográfiája elkészült. Van tehát remény, hogy a megyei sajtóbibliográfiák folytatásával (2000-ig lezárólag) a helyi és az országos lapok számbavételével elkészülhet egy országos sajtóbibliográfia. A munkálatok elkezdését alapos előkészítésnek kell megelőznie. Az 1978-ban megjelent időszaki kiadványok leírását szolgáló szabvány egységes alkal-

mazását, szerkesztési elveket (földrajzi területi elv, a sajtó mint műfaj, felőhelyek egybevetését – Országos Széchényi Könyvtár, megyei, városi, községi könyvtári gyűjtemények, levéltári, múzeumi felőhelyek –, a leírások mélységet rövid időn belül tisztázni kell.

Az összejövettel résztvevői abban állapodtak meg, hogy 2000. december 1-ig egy körlevélben s hozzá csatlakozó adatlapban rögzítik az itt felvetődött problémákra adott megyei könyvtári válaszokat, adatokat, majd egy újabb tanácskozáson megegyeznek a munkálatok elindításáról.

A Balassi Bálint Megyei Könyvtár helyismereti különgyűjteményének munkatársai e munkálatok elvégzésében számítanak a Nógrád megyében működő városi, községi könyvtárak munkatársainak segítségére az elmúlt tíz év igen bőséges sajtóanyagának feltárásában.

Bódi Györgyné

INFO*TÁR*SALGÓ
32/300-222

INFO * T Á R * S A L G Ó

Miben nyújt segítséget a "különleges tudakozó" a könyvtáros kollégáknak?

Az olvasók, társintézmények, ill. a fenntartó részéről, (akik kezdik információitáruk tekinteni a könyvtárat), egyre gyakrabban érkeznek a mindennapi élet ügyes-bajos dolgaira vonatkozó kérdések, amelyek a hagyományos dokumentumállománnyal felszerelve nehezen, vagy egyáltalán nem válaszolhatóak meg. A legkisebb településen szükség lehet egy autómárka központi képviseletének, egy minisztériumnak vagy sportegyesületnek a címére, egy (hiányosan) agyonreklámozott rendezvény pontos helyének és idejének meghatározására, stb. Összefoglalóan az ilyen jellegű adatokat nevezzük közhasznú információknak. Forrásai adattárak, katalógusok, listák, adatbázisok, egyéb gyűjteményes dokumentumok, jellemzője: aktualitás és gyors avulás.

Az INFO*TÁR*SALGÓ (továbbiakban ITS) arra vállalkozott, hogy ezeket a tudnivalókat gyűjtí, rendszerezzi, és adja tovább. Résztelünk jelentősen megújult: az épület belső tereinek átrendezéséből adódóan az "iroda" kikerült az olvasótérbe – így már személyesen is igénybe vehető a szolgáltatás, ami gyökeres változást jelent a korábbi, csak telefonon való eléréshez képest.

Információink a köznapi élet szinte valamennyi vonatkozását felölelik: kereskedelem, szolgáltatás, egészségügy, kultúra, turizmus, oktatás, közigazgatás, nonprofit szféra, stb. E területeken cégek, intézmények, vállalkozók adatait tudjuk szolgáltatni elsősorban. Nyilvántartjuk különböző programok, rendezvények, vásárok stb. adatait.

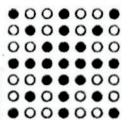
Számítógépes adatbázisunkban több mint 35.000 tétel található, budapesti, Nógrád megyei és országos adatok. Az adatbázis mellett használjuk a legkülönfélébb adattárakat, CD-ROM-okat, az Internetet és mindemellett kb. 300 kötetnyi kézikönyvet igen sokféle témában. Nem jövünk zavarba, ha műveltségi kérdésekkel fordulnak hozzánk – akár rejtvényfejtéshez vagy iskolai feladat megoldásához, vagy bármilyen másához. Bátoran lehet hozzánk fordulni, vagy a kérdést ide irányítani.

Ez a forrás mindenki számára elérhető telefonon is: 32-300-222, H-P: 10-12 és 15-18 óra között.

Ebben az időszakban ügyelet van. Másik vonalunk száma csak szűk körben publikált: 32-300-223, ennek hívásideje nincs lekorlátozva, viszont lehet, hogy egyéb feladatainkat intézve éppen nem tartózkodunk a telefon közelében.

Szívesen bemutatjuk a teljes szolgáltatást a könyvtáros kollégáknak, előzetes időpont egyeztetést kértünk.

Szűcs Margit

The
British
Council

A BRITISH COUNCIL
tisztelettel meghívja Önt
2000. október 27-én, pénteken 10-17 óráig
a Balassi Bálint Megyei Könyvtárban tartandó
SZAKMAI NYÍLT NAPJÁRA

Szeretettel várjuk az angol nyelvet oktató pedagógusokat és az angol nyelvoktatás iránt érdeklődőket!

A NYÍLT NAP PROGRAMJA:

- 10.00 Bemutatkozik a British Council – Mály Vera PR munkatárs
10.30 A British Council Tájékoztató Sarkok szerepe a megyei könyvtárak életében – Kovácsné Eördögh Rita könyvtár-vezető helyettes
11.30 'How does your garden grow?' - Thinking about different teaching styles – Hazel Slinn, INSET Consultant
12.30 Ebédszünet
13.30 A British Council's contribution to in-service teacher training in Hungary – Hős Csilla, INSET Project Manager
15.00 Looking into Britain through Hungarian eyes - a new book by Hungarian teachers for Hungarian leames' – Mark Andrews, British Cultural Studies Advisor
16.00 Innovatív kezdeményezések az angol nyelvoktatásban Nógrád megyében – Kéri Márta megyei szaktanácsadó

A Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ tisztelettel invitálja a megye könyvtárosait a 2000. november 11-én (szombaton) a pásztói Városi Művelődési Központban megrendezésre kerülő **Cigánygyermekek Megyei Művészeti Fesztiváljára**.

10 órától **Cigány szemmel - magyarországi cigány folklór és irodalom** címmel könyv- és dokumentumkiállítás megnyitójára kerül sor a Magyar Művelődési Intézet munkatársa, Bódi Zsuzsa rendezésében. Köszöntőt mond **Pál József**, a Palócföld főszerkesztője. A kiállítást megnyitja **Szepesi József** költő, újságíró.

Ezt követően kezdődik el a fesztivál ez eddigiektől eltérően több kategóriában, így vers-, mese- és prózamonadás, cigány tánc, hangszeres zene, ének.

FELHÍVÁS

**A Teleki László Városi Könyvtár és
Művelődési Központ**

5. alkalommal hirdeti meg a

**TEHETSÉGES CIGÁNYGYERMEKEK
MEGYEI MŰVÉSZETI FESZTIVÁLJÁT**

Az eddig rendezett vers-, mese- és prózamonó verseny a Millennium évében **gyermek művészeti fesztivállá** kívánjuk bővíteni. Szeretnénk, ha a résztvevők által választott alkotások tükröznék a cigány nép történelmének, életrajzának, a magyar és cigány nép együttélésének irodalmi mozzanatait és folklór elemeit, segítve egymás kultúrájának jobb megismerését, kölcsönös elfogadását.

A fesztivál kategóriái alsó és felső tagozatos korosztály részére:

1. vers, mese, próza (max. 5 perces időtartamban)
2. énekelt és hangszeres folklór zene
3. cigány tánc
4. hagyományörző előadás (max. 10 perces időkeretben)

A fesztivál helyszíne és időpontja:

Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ
Pásztó

2000. november 11. (szombat)

Jelentkezési határidő:

2000. október 30.

A mellékelt jelentkezési lapot az alábbi címre kérjük visszaküldeni:

Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ
3060 Pásztó, Deák Ferenc út 14.

Információ:

Antalné Prezenszki Piroska népművelő
Telefonszám: (32) 460-881

Szeretettel várunk minden
jelentkezőt!

A nap programjáról és
gazdag kísérő rendezvényeiről külön tájékoztatót
küldünk a fesztivál résztvevői számára.

Megjelenik: alkalmanként 45 példányban

Fk.: Balassi Bálint Könyvtár - MKE Nógrád Megyei Szervezete
Szerkeszti: Balassi Bálint Könyvtár Módszertani osztály

Cím: Balassi Bálint Könyvtár 3100 Salgótarján, Kassai sor 2.; Pf. 18
Telefon: 32/416-777 (20-as mell.)